

PRESSMEDDELANDE

Uppåkra, juli, 2021

Sensationellt arkeologiskt fynd skriver om Nordens tidigaste historia:

Elvaåriga Ines hittade en 2 100 år gammal tand i skånska Uppåkra

Mellan Malmö och Lund ligger Uppåkra - Nordens största och mest fyndrika järnåldersbosättning. Redan sommaren 2019 gjorde, den då 11-åriga, Ines Roos Bengtsson ett fynd som nu, efter två år av noggranna analyser, skriver om Uppåkras och Nordens tidigaste historia.

Ines hittade en tand, den första mänskliga kvarlevan från järnålderns tidigaste period. Och inte vilken tand som helst. En mjölkttand. En tand tappat av ett barn och hittat av ett barn drygt två tusen år senare. Med "Ines tand" läggs nu ytterligare en viktig pusselbit i historien om Uppåkra - Nordens största och viktigaste maktcentrum under drygt tusen år.

Ines Roos Bengtssons fynd, som fått forskare att häpna, gjordes den 4 juni 2019. Det var när Ines klass från Nyvångsskolan i Dalby besökte Sparbanken Skånes arkeologi-skola på Uppåkra som hennes nyfikna ögon fick syn på något i jorden. En tand.

Efter två år av noggranna analyser och undersökningar, bland annat kol-14 datering, kunde det konstateras att tanden var minst 2.100 år gammal, dvs. från tiden 100 f.Kr. Tandens var dessutom en mjölkttand, vilket betyder att den tappats av och, över två tusen år senare, hittats av ett barn.

- Vi hade ingen aning om hur gammal tanden var, men när vi fick dateringen så hoppade jag av glädje, säger **Sofia Winge, arkeolog och vetenskapspedagog på Uppåkrastiftelsen.**

- Det roligaste med Ines fynd är att vi äntligen har hittat lämningar efter människor som har levt vid tiden för Uppåkras äldsta fas. Men det allra viktigaste är att tanden visar på potentialen för vidare forskning. Om ett så här viktigt fynd kan göras med relativt enkla metoder - vad återstår då att finna i de 99,8 procent av Uppåkra som inte är utgrävda, säger **Dick Harrison, professor i historia vid Lunds Universitet och medlem i det vetenskapliga rådet vid Uppåkrastiftelsen.**

Uppåkra är Nordens största, mest fyndrika järnåldersbosättning. Härifrån behärskades en stor del av södra Skandinavien under drygt tusen år, från ca 100 f.Kr. till 1 000 e.Kr. Endast 0,2 procent av det 40 hektar stora området (motsvarande 80 fotbollsplaner) är utgrävt, men har redan resulterat i hisnande 35.000 fynd.

På platsen verkar Stiftelsen Uppåkra Arkeologiska Center, vars syfte är att förmedla platsens viktiga historia. Sparbanken Skåne låter skolbarn få upplevelser utanför klassrummet och genom en satsning tillsammans med Uppåkrastiftelsen får tusentals barn varje år gräva som riktiga arkeologer, med möjlighet att hitta autentiska föremål.

- Barn har en viktig roll att spela när det kommer till att pussla ihop vår historia. Vår ambition är att skapa en lust hos barnen att vilja vara med och bidra och på så sätt kan vi förhoppningsvis skapa en återväxt till forskningen, säger **Karin Nilsson, verkställande ledamot för Uppåkrastiftelsen.**

- En av punkterna på min ”bucketlist” var att jag gärna skulle vilja omnämnas i historieböckerna, säger **Ines Roos Bengtsson**, idag 13 år.

Den punkten på listan kan Ines stryka. Nu gör hon det.

- Sedan starten 2018 har fler än 10.000 elever från olika håll i Skåne deltagit i vår arkeologi-skola. Upplevelsen för barnen och pedagogiken på plats har redan från början varit en succé, och nu ser vi också att fynden faktiskt för forskningen framåt, det är fantastiskt, säger Björn Ovander, bankchef på Sparbanken Skåne.

För ytterligare information, besök gärna www.uppakra.se, eller vänligen kontakta:

Karin Nilsson, Verkställande ledamot Stiftelsen Uppåkra Arkeologiska Center,
tel: 0708-92 21 99

Dick Harrison, Professor i historia vid Lunds Universitet och medlem i Uppåkras vetenskapliga råd.
tel: 0705-09 29 50

Max Lagerbäck, Press, Stiftelsen Uppåkra Arkeologiska Center.
tel. 0722-51 55 50

Stiftelsen Uppåkra Arkeologiska Center är en allmännyttig stiftelse som bildades 2009. Syftet är att ta hänsyn till allmänhetens- och forskningens intresse i att förmedla platsens historia. I stiftelsen sitter representanter från Staffanstorps kommun, Lunds kommun, Region Skåne, Lunds stift, Uppåkra församling och Staffanstorps hus.

Sparbanken Skånes Arkeologi-skola: Sparbanken Skåne använder delar av sitt överskott till att stötta lokala initiativ inom föreningsliv, kultur och idrott. Arkeologi-skolan på Uppåkra är ett av bankens många initiativ.